

**ΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ**

Νοέμβριος 2009

Διακήρυξη της Θεσσαλονίκης

Εισαγωγή

Σήμερα, πάνω από 50 εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες με αναπηρίες αποτελούν περίπου το 11% του πληθυσμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, ενώ περίπου το 68% των ανθρώπων χωρίς αναπηρίες έχουν δουλειά, μόνο περίπου το 20% από των ατόμων με αναπηρία είναι εργαζόμενοι. Αυτές οι στατιστικές δείχνουν ότι η απασχόληση στην ανοιχτή αγορά εργασίας δεν έχει βελτιωθεί τα τελευταία 10 χρόνια. 2.5 εκατομμύρια άτομα με αναπηρία ακόμα εργάζονται σε προστατευμένο περιβάλλον.

Μόνο πολύ λίγοι από τους ανθρώπους με αναπηρίες, που έχουν κάποια δουλειά, δέχονται κάποια βοήθεια στην επαγγελματική τους ζωή, ενώ πολύ περισσότεροι που είναι άνεργοι πιστεύουν ότι θα μπορούσαν να εργαστούν αν τους παρέχονταν επαρκής βοήθεια.

Η κατάσταση των γυναικών με αναπηρίες είναι ακόμα χειρότερη από αυτή των ανδρών. Άνθρωποι με μαθησιακές ή διανοητικές αναπηρίες έχουν παρόμοια προβλήματα: έχουν ακόμα λιγότερες πιθανότητες να αποκτήσουν μια εργασία επί πληρωμή από ότι άνθρωποι με σωματικές αναπηρίες.

Η παρούσα κατάσταση, χτυπημένη από την οικονομική κρίση, έχει επιδεινώσει τις επαγγελματικές προοπτικές των πολιτών με αναπηρίες που ωθούνται έξω από την αγορά εργασίας, ενώ τα προστατευμένα και κοινωνικά εργαστήρια χάνουν τα συμβόλαια τους, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να παρέχουν αρκετή δουλειά στα άτομα που απασχολούν.

Ακόμα, η απασχόληση των ατόμων με αναπηρία θα είναι ένα ακόμα πιο πιεστικό ζήτημα στα επόμενα χρόνια. Ως συνέπεια αυτής της εξέλιξης, χρειάζεται μια στρατηγική της απασχόλησης που να επισημαίνει αυτά τα ζητήματα. Αυτό θα μπορούσε να είναι συμπληρωματικό σε άλλες πολιτικές προτεραιότητες, όπως αύξηση της προμήθειας εργασίας, μείωση των δαπανών στα ωφέλη και στην κοινωνική ασφάλεια και, τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό η μάχη ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Επιπλέον, όταν αναπτύσσεται νέα νομοθεσία σε αυτό το πεδίο είναι απαραίτητη η κρατική οικονομική υποστήριξη για την απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες. Ωστόσο, ένα ξεκάθαρο και πλήρες νομικό πλαίσιο είναι θεμελιώδες, αλλά φυσικά όχι επαρκές: ο νόμος χρειάζεται να συνδεθεί με εκπαιδευτικά και άλλα μέτρα. Όμως, χωρίς ξεκάθαρη και σαφή εθνική νομοθεσία όλα τα άλλα μέτρα θα είναι ανεπαρκή και αναποτελεσματικά. Ως εκ τούτου, τα Κράτη – Μέλη θα πρέπει να είναι ικανά να παρέχουν επαρκή χώρο για μέτρα εφαρμογής της υποστηριζόμενης απασχόλησης, η οποία επίσης καταδεικνύει μια νέα αλλαγή, η οποία είχε ξεκάθαρα εκφραστεί κατά το 2003, που ήταν το Ευρωπαϊκό Έτος των Ανθρώπων με Αναπηρίες: “τίποτε για μας χωρίς εμάς”.

Οι άνθρωποι με αναπηρίες θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν μια εργασία, θα πρέπει να μπορούν να απολαμβάνουν την εργασία και να συμβάλουν στην κοινωνία, όπως οποιοσδήποτε άλλος.

Τάσεις στη Διεθνή Αγορά Εργασίας

Από διεθνή άποψη, μπορεί να εντοπιστεί ένας αριθμός συγκεκριμένων τάσεων όσον αφορά τις πολιτικές ενσωμάτωσης των ατόμων με αναπηρία στην ελεύθερη αγορά εργασίας.

Αυτές είναι:

- Η απασχόληση στην ελεύθερη αγορά εργασίας θεωρείται ως η καλύτερη επιλογή για τους ανθρώπους με αναπηρίες, συμπληρωμένη, όμως, από συγκεκριμένα μέτρα.
- Η προστατευμένη απασχόληση, που βασίζεται στην επαγγελματική αποκατάσταση, τίθεται υπό αμφισβήτηση.
- Πολιτικές που στοχεύουν στην ενεργοποίηση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και ανθρώπων με αναπηρίες προωθούνται σε όλα τα κυβερνητικά επίπεδα.
- Η πολιτική της επικρατούσας ιδεολογίας (mainstreaming) είναι η προσέγγιση που εφαρμόστηκε από τα περισσότερα κράτη-μέλη. Μέτρα που στοχεύουν αρχικά σε μια συγκεκριμένη ομάδα-στόχο είναι ανοιχτά, ούτως ώστε να προσφέρουν οφέλη σε όλα τα άτομα που προσπαθούν να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και να αγωνιστούν εναντίον των διακρίσεων και του στιγματισμού.
- Προωθείται η αποκέντρωση και η ανάθεση αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε τοπικούς φορείς, ούτως ώστε να μπορούν να προσφέρουν εξατομικευμένη υποστήριξη σε κάθε άτομο.
- Χρησιμοποιούνται οικονομικά και φορολογικά κίνητρα για υπαλλήλους και εργοδότες με αναπηρίες, ούτως ώστε να επιτευχθούν τα επιθυμητά αποτελέσματα, δηλαδή να αυξηθεί ο αριθμός των ανθρώπων με αναπηρίες που εισέρχονται στην ελεύθερη ανοιχτή αγορά εργασίας. Η κύρια άποψη είναι πως η εργασία πρέπει να πληρώνεται!
- Ένας από τους εκπεφρασμένους στόχους είναι η εναρμόνιση της πολιτικής και ο βελτιωμένος συντονισμός του θεσμικού πλαισίου ούτως ώστε να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής της πολιτικής και η αποδοτικότητα των οργανισμών.
- Ο απώτερος στόχος είναι να προσφερθούν κατάλληλα προσαρμοσμένες λύσεις, καθώς δίνεται περισσότερη προσοχή στις επιθυμίες των ατόμων με αναπηρίες, αναφορικά με την ανάπτυξη της πολιτικής και κατά την διάρκεια της εφαρμογής της. Η διαχείριση περιπτώσεων έχει εισαχθεί ως ένα νέο εργαλείο.
- Η συνεργασία των εμπλεκόμενων μελών και η δικτύωση είναι σημαντικά στοιχεία μιας δομικής επικοινωνίας μεταξύ των εμπλεκόμενων.

Διακηρύξεις

Οι συμμετέχοντες του Ευρωπαϊκού συνεδρίου “Στον δρόμο για την Απασχόληση” ή “Bringing People to Work” που πραγματοποιήθηκε στην Θεσσαλονίκη, στις 11 και 12 Ιουνίου 2009, που εκπροσωπούσαν τις εξής ομάδες:

- Άτομα με αναπηρίες
- Παροχείς υπηρεσιών
- Σχεδιαστές πολιτικής και κρατικοί υπάλληλοι
- Εργοδότες
- Επαγγελματικές Ενώσεις
- Δικηγόροι
- Ερευνητές

Διακηρύσσουν σύμφωνα με:

- Την Οδηγία του Συμβουλίου 2000/78/EC της 27ης Νοεμβρίου 2000 που καθιέρωσε ένα γενικό πλαίσιο για την ίση αντιμετώπιση στην εργασία και στην απασχόληση.
- Τον Κανονισμό της Επιτροπής (EC) No 800/2008 της 6ης Αυγούστου 2008, που καθορίζουν συγκεκριμένες κατηγορίες βοήθειας συμβατής με την κοινή αγορά σε εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (General block exemption Regulation).
- Το Συμβούλιο της Σύστασης της Ευρώπης Rec(2006)5 της Επιτροπής των Υπουργών των Κρατών-Μελών στο Συμβούλιο του Σχεδίου Δράσης της Ευρώπης, για να προωθήσουν τα δικαιώματα και την πλήρη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρίες, στην κοινωνία: βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής των ατόμων με αναπηρίες στην Ευρώπη 2006-2015.
- Το Σχέδιο Δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Αναπηρία, COM(2007) 738 τελικό: Επικοινωνία από την Επιτροπή στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των περιοχών: Η κατάσταση των ατόμων με αναπηρίες στην ΕΕ: το Ευρωπαϊκό Σχέδιο δράσης 2008-2009.
- Διεθνής Οργανισμός Εργασίας: Σύμβαση για την Επαγγελματική Αποκατάσταση και Απασχόληση (Άτομα με αναπηρίες), 1983, C 159
- Διεθνής Οργανισμός Εργασίας: Σύμβαση για την Προώθηση και Προστασία της Εργασίας ενάντια στην Ανεργία, 1988, C 168

Διακηρύσσουν σύμφωνα με το Άρθρο 27 της Σύμβασης των Η.Ε. για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων με Αναπηρίες στην Εργασία και στην Απασχόληση:

- ότι όλοι οι άνθρωποι με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα για μια ευπρεπή εργασία σε ίση βάση με τους υπόλοιπους ανθρώπους. Αυτό περιλαμβάνει το δικαίωμα στην ευκαιρία να κερδίζουν την διαβίωση τους, με εργασία ελεύθερα επιλεγμένη ή να είναι αποδεκτοί σε μια αγορά εργασίας και σε ένα εργασιακό περιβάλλον που είναι ανοιχτά, προσπελάσιμα και να δέχονται ανθρώπους με αναπηρίες. Αυτό σημαίνει ότι τα θεσμικά πλαίσια που διακηρύσσουν ότι άνθρωποι μιας ομάδας ή κοινωνικής κατηγορίας είναι ανίκανοι να εργαστούν, θα πρέπει να αναθεωρηθούν.
- Ότι η διάκριση με βάση την αναπηρία, όσον αφορά όλα τα θέματα σχετικά με όλες τις μορφές απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών προσέλευσης, πρόσληψης και απασχόλησης, παραμονής στην εργασία, ανάπτυξης σταδιοδρομίας και ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος, θα απαγορευθεί από την νομοθεσία των Ευρωπαϊκών κρατών-μελών. Αυτό σημαίνει την πλήρη και σωστή εφαρμογή της Οδηγίας για την Ισότητα στην Απασχόληση της Ε.Ε.
- Ότι τα άτομα με αναπηρίες έχουν το δικαίωμα, σε ίση βάση με τους υπόλοιπους, να απολαμβάνουν δίκαιες και ευνοϊκές συνθήκες εργασίας. Εδώ συμπεριλαμβάνονται οι ίσες ευκαιρίες και οι ίσες αμοιβές στην εργασία ίσης αξίας, καθώς επίσης και ένα ασφαλές και υγιές εργασιακό περιβάλλον. Δηλαδή προστασία από κάθε είδους παρενόχληση και αποκατάσταση των αδικιών. Αυτό σημαίνει την ανάπτυξη των κατάλληλων θεσμικών πλαισίων και μηχανισμών υποστήριξης σε επίπεδο Κρατών-Μελών.
- Ότι οι άνθρωποι με αναπηρίες μπορούν να ασκούν τα εργασιακά και συνδικαλιστικά τους δικαιώματα, σε ίση βάση με τους υπόλοιπους. Αυτό σημαίνει την πρόβλεψη των αναγκαίων υποδομών και εκπαίδευσης που θα διευκολύνουν την ανάπτυξη.
- Ότι οι άνθρωποι με αναπηρίες θα διευκολύνονται ούτως ώστε να έχουν αποτελεσματική πρόσβαση σε γενικά, τεχνικά και προγράμματα επαγγελματικού προσανατολισμού, σε

υπηρεσίες τοποθέτησης και σε συνεχή και επαγγελματική εκπαίδευση. Αυτό σημαίνει την δημιουργία ειδικών και ολοκληρωμένων συστημάτων υποστήριξης, που υποστηρίζουν αυτούς τους στόχους.

- Ότι θα προωθηθούν οι ευκαιρίες απασχόλησης και ανάπτυξης σταδιοδρομίας για τους ανθρώπους με αναπηρίες, στην αγορά εργασίας, όπως επίσης και η βοήθεια στην εύρεση, απόκτηση, διατήρηση και επιστροφή στην εργασία. Αυτό σημαίνει την ενσωμάτωση πραγματικών προοπτικών καριέρας ως μέρος όλων των σχετικών με την απασχόληση πολιτικών και στρατηγικών.
- Ότι θα προωθηθούν οι ευκαιρίες για αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα, ανάπτυξη συνεταιρισμών και ξεκίνημα ατομικής επιχείρησης. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε την αντίληψη περί στέγασης και προσβασιμότητας.
- Ότι οι άνθρωποι με αναπηρίες θα απασχολούνται στον δημόσιο τομέα. Αυτό σημαίνει την αναθεώρηση των διαδικασιών και στρατηγικών πρόσληψης, εστιάζοντας στο αποτέλεσμα περισσότερο, παρά στις γραφειοκρατικές διαδικασίες.
- Ότι η πρόσληψη των ανθρώπων με αναπηρία στον ιδιωτικό τομέα θα προωθηθεί μέσα από κατάλληλα μέτρα και πολιτικές, οι οποίες μπορούν να περιλαμβάνουν προγράμματα υποστηρικτικών δράσεων, κίνητρα και άλλα μέτρα. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να δίνεται στους εργοδότες κατάλληλη υποστήριξη.
- Ότι στον χώρο εργασίας θα παρέχονται κατάλληλες υποδομές στους ανθρώπους με αναπηρίες. Αυτό συνεπάγεται ένα εύρος δράσεων από την διαθεσιμότητα εξειδικευμένων συμβουλών, έως την ανάγκη για επιβολή του νόμου.
- Ότι θα προωθηθεί η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας στην ελεύθερη αγορά εργασίας για τους ανθρώπους με αναπηρίες. Αυτό σημαίνει την πλήρη εφαρμογή της “αντίληψης περί λογικής υποδοχής” στα συστήματα και υπηρεσίες επαγγελματικής κατάρτισης.
- Ότι θα προωθηθούν προγράμματα επαγγελματικής αποκατάστασης, καθώς και προγράμματα διατήρησης και επιστροφής στην εργασία, για τους ανθρώπους με αναπηρίες. Αυτό συνεπάγεται στρατηγικές που αντιμετωπίζουν την παγίδα των επιδομάτων.
- Ότι η διάκριση με βάση την σχέση (οικογένειες που γίνονται θύματα διάκρισης γιατί έχουν ένα μέλος με αναπηρία), έμμεση διάκριση, θα πρέπει να εντοπιστεί και να σταματήσει.

Προτάσεις

1) στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Εφόσον τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης έχουν αρχίσει να πλήττουν τις Ευρωπαϊκές χώρες το φθινόπωρο του 2008, οι συνέπειες έχουν γίνει αισθητές από τους ανθρώπους με αναπηρίες και τον τομέα των παροχών κοινωνικών υπηρεσιών σε όλη την Ευρώπη. Για το λόγο αυτό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρειάζεται να σκεφτεί την ιδιαίτερη κατάσταση στην οποία έχουν περιέλθει τα σχήματα προστατευμένης απασχόλησης, εξ αιτίας της κρίσης. Επιπλέον, μια πολύ στοχευμένη και ιδιαίτερη προσέγγιση θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα σχέδια ανάκαμψης.

Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να προκαλέσει την μετάβαση από την προστατευμένη απασχόληση στην απασχόληση στην ανοιχτή αγορά εργασίας, ενθαρρύνοντας τα Κράτη-Μέλη να χρησιμοποιήσουν τα κεφάλαια δομικών αναπτυξιακών εναλλακτικών. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί και να προωθηθεί η πλήρης δυναμική μιας προοπτικής

“ευελιξίας-ασφάλειας” (flexicurity), ευέλικτα σχήματα απασχόλησης – που να στοχεύουν σε προσαρμοσμένες επαγγελματικές ευκαιρίες, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες και ικανότητες των ανθρώπων με αναπηρίες και να παρέχουν την απαιτούμενη ασφάλεια περιλαμβάνοντας ευέλικτα σχήματα κοινωνικής προστασίας. Επιπλέον, είναι κρίσιμο να εντοπιστούν και να προωθηθούν μοντέλα καλών πρακτικών με αναφορά στις πολιτικές και προσεγγίσεις που περιλαμβάνουν “ευελιξία” και “ασφάλεια” στη βάση μιας θεματικής ίσης αναθεώρησης.

Θα πρέπει να αναπτυχθούν “εργαλεία” για συλλογή ακριβών και συγκρίσιμων δεδομένων και στατιστικών στοιχείων σχετικών με την απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες και γι αυτό είναι αναγκαία μια στενή συνεργασία μεταξύ της Eurostat και των εμπλεκόμενων μερών. Συνεπώς, θα πρέπει να διευκολυνθεί και να χρηματοδοτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια μελέτη που θα χαρτογραφεί τον αντίκτυπο της “παγίδας επιδομάτων”. Είναι επίσης σημαντικό να προταθούν σχέδια τα οποία να ενσωματώνουν δράσεις που μάχονται την παγίδα επιδομάτων, στα Εθνικά Σχέδια Δράσης, των Κρατών-Μελών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να συγκρίνει αντικειμενικά τα Εθνικά Σχέδια Δράσης των Κρατών-Μελών θέτοντας θέματα σχετικά με την απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες. Η Ανοιχτή Μέθοδος Συντονισμού και η εργασία της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας θα είναι πολύ κρίσιμες σε αυτή την περίπτωση. Θα πρέπει, επίσης, να προωθεί επιπλέον την σωστή κατανόηση του Πολιτειακού κανονισμού βοήθειας, ο οποίος επιτρέπει την παροχή εργαλείων που να καλύπτουν όλα τα σχετικά με την αναπηρία κόστη, για την εργασία των ανθρώπων με αναπηρίες.

Το οικοδόμημα των Ευρωπαϊκών Δικτύων είναι ένα σημαντικό στοιχείο που γνωστοποιεί τις ανησυχίες των ανθρώπων με αναπηρίες. Ως εκ τούτου πρέπει να εγκαθιρρυθεί και να χρηματοδοτηθεί ένα δίκτυο εμπλεκόμενων μερών που εστιάζει στην απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες, σε όλα τα επίπεδα, όπως τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό.

Προκειμένου να αποκτηθεί σαφής εικόνα των αναγκών και των ζητημάτων που αφορούν τον τομέα της αναπηρίας, είναι κρίσιμο να εμπλακούν οι αντιπρόσωποί του σε πολιτικές συζητήσεις, σε θέματα που αφορούν στην απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρειάζεται να αναλογιστεί τον αντίκτυπο κάθε Ευρωπαϊκής πολιτικής σε σχετικά σχήματα για τους ανθρώπους με αναπηρίες, όπως είναι η προστατευμένη απασχόληση.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ανθρώπων με Αναπηρίες παρέχει ένα αναγνωρισμένο διεθνές στάνταρς για τα ανθρώπινα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες σε ένα κείμενο. Προκειμένου, όμως να έχει ένα πραγματικό αποτέλεσμα στις ζωές των ανθρώπων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρειάζεται να προωθήσει τη σωστή εφαρμογή του Άρθρου 27 της Σύμβασης των Η.Ε., αναθέτοντας μια μελέτη για τους ανθρώπους που δηλώνουν ανάπηροι να εργαστούν εξ αιτίας των εθνικών νομοθετικών πλαισίων και το αποτέλεσμα που μπορεί αυτό να έχει στην πλήρη απόλαυση των δικαιωμάτων τους. Τέλος, η Ε.Ε. θα πρέπει να προωθήσει την επικύρωση της Σύμβασης των Η.Ε.

2) στα Κράτη - Μέλη

Προκειμένου να διασφαλιστούν και να προστατευτούν τα δικαιώματα των ανθρώπων με αναπηρίες, είναι πάντα θεμελιώδες ένα νομικό πλαίσιο. Ως εκ τούτου η EASPD προτείνει στα Κράτη-Μέλη να προωθήσουν ένα νομικό πλαίσιο που να εγγυάται πραγματικά συμβόλαια και πραγματικούς μισθούς σε όλους όσοι εργάζονται, είτε είναι στην ανοιχτή αγορά εργασίας είτε όχι. Επίσης, θα πρέπει να προωθήσουν την ίδρυση υπηρεσιών υποστηριζόμενης απασχόλησης, οι οποίες θα οργανώνουν υποστήριξη, συμβουλευτική, προσαρμογή θέσεων εργασίας και όλες τις άλλες υπηρεσίες που απαιτούνται για την υποστήριξη των ανθρώπων με αναπηρίες στην ανοιχτή αγορά εργασίας. Επιπλέον, τα Κράτη-Μέλη θα πρέπει να παρέχουν τα οικονομικά μέσα για σχήματα υποστηριζόμενης απασχόλησης, να έχουν τη δυνατότητα να

ανταλλάσσουν μοντέλα καλών πρακτικών, προκειμένου να ολοκληρώνουν το ρόλο τους ως γέφυρα μεταξύ των αναγκών της αγοράς εργασίας και των δυνατοτήτων κάλυψης.

Θα πρέπει να αναπτυχθούν πολιτικές βασισμένες στην “σκέψη σταδιοδρομίας” ως προϋπόθεση για την παραμονή στην απασχόληση, γιατί η απασχόληση δεν αφορά μόνο στην εύρεση εργασίας. Ως εκ τούτου είναι ουσιαστικό να οικοδομηθεί μια νέα στρατηγική Δια Βίου Μάθησης, ως πολύ σημαντικό βήμα προόδου, να υποστηριχθεί και να ενσωματωθεί στα σχετικά Σχέδια Δράσης, γιατί η παραμονή στην απασχόληση είναι δυνατή μόνο όταν η Δια Βίου Μάθηση είναι οργανωμένη και εφαρμόζεται με τέτοιο τρόπο ώστε οι άνθρωποι με αναπηρίες να μπορούν να αποκομίσουν ωφέλη από αυτή.

Η EASPD δεν προτείνει μια μείωση στην αναλογία των υπηρεσιών προστατευμένης ή επαγγελματικής απασχόλησης, χωρίς κατάλληλες εναλλακτικές, οι οποίες να παρέχουν καλές ευκαιρίες που να οδηγούν σε κοινωνικά αποδεκτή και ποιοτική εργασία στην ανοιχτή αγορά.

Η παραμονή στην απασχόληση για τους ανθρώπους με αναπηρίες χρειάζεται να διευκολυνθεί με την παροχή κινήτρων προς τους εργοδότες ώστε να προσλάβουν εργαζόμενους με αναπηρίες, κόστη που συνδέονται με πιθανή απώλεια παραγωγής, επιπλέον εκπαίδευση, υποστήριξη, δημιουργία κατάλληλων θέσεων εργασίας ή προσαρμογή ήδη υπάρχουσών, θα πρέπει να παραχθούν από τις αρχές. Τα Κράτη-Μέλη θα πρέπει συνεπώς να εκτιμήσουν την αποτελεσματικότητα των συστημάτων ποσόστωσης για πρόσληψη ανθρώπων με αναπηρίες και να πραγματοποιήσουν συγκριτική έρευνα γι αυτά τα συστήματα προκειμένου να παρέχουν οδηγίες για το μέλλον.

Είναι αυταπόδεικτο ότι η εργασία πρέπει να πληρώνεται. Ως εκ τούτου η EASPD καλεί τα Κράτη-Μέλη να πολεμήσουν την παγίδα επιδομάτων βεβαιώνοντας πραγματικούς μισθούς για τους ανθρώπους με αναπηρίες, που εργάζονται στην ανοιχτή αγορά εργασίας. Αυτό μπορεί να σημαίνει την παροχή υποστήριξης και κινήτρων στους ανθρώπους με αναπηρίες, ώστε να εισέλθουν στην αγορά εργασίας και να προμηθεύσουν ένα ευέλικτο δίκτυο ασφαλείας στην περίπτωση που μια κατάσταση δεν προχωρά.

Οι προοπτικές απασχόλησης και σταδιοδρομίας για τους ανθρώπους με αναπηρίες στην ανοιχτή αγορά εργασίας θα πρέπει ξεκάθαρα να βελτιωθούν με την διεύρυνση του δημόσιου τομέα σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο. Μια εξειδικευμένη υπηρεσία ίσως να είναι απαραίτητη, προκειμένου να διευκολυνθεί η κατανόηση της οργανωτικής κουλτούρας που μοιράζονται οι δημόσιοι εργοδότες. Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, τα Κράτη-Μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν Εθνικά Σχέδια Δράσης, στα οποία να περιλαμβάνονται μέτρα αντιμετώπισης των κοινωνικών διακρίσεων, του κοινωνικού αποκλεισμού και των παγίδων επιδομάτων. Επιπλέον, πρέπει να επιτευχθούν σχέδια με ξεκάθαρους στόχους για την μείωση των ποσοστών ανεργίας, ενώ πρέπει να επιτευχθεί η αύξηση των ποσοστών απασχόλησης των ανθρώπων με αναπηρίες.

Θα πρέπει, επίσης να υποστηριχθεί η ομαλή μετάβαση από την προστατευμένη στην ελεύθερη απασχόληση, με την παροχή υποστήριξης στον τομέα ώστε να μπορέσει να διαχειριστεί την κρίση και την αλλαγή που διέρχεται η οικονομία μας. Τελικά, η προώθηση της εργασίας των ανθρώπων με αναπηρίες θα πρέπει να βασιστεί στην ιδέα της συνεργασίας των εμπλεκόμενων μερών και να εμπλέξει σχετικούς εμπλεκόμενους από τον χώρο της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές συζητήσεις σχετικά με τις σχεδιαζόμενες νομοθετικές αλλαγές.

3) στους Παροχείς Κοινωνικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Υγείας και Απασχόλησης στους Ανθρώπους με Αναπηρίες

Ο τομέας της αναπηρίας, σε όλη την Ευρώπη, μεγαλώνει τόσο σε πολυπλοκότητα όσο και σε σημαντικότητα. Με αυτές τις αλλαγές έρχεται μια ανάγκη για μια ανταλλαγή σχετικών μοντέλων καλών πρακτικών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς επίσης και για

ενεργό δέσμευση στον διάλογο των εμπλεκομένων μερών, που οργανώνεται από τις αρχές. Έτσι, οι παροχές υπηρεσιών στους ανθρώπους με αναπηρίες θα πρέπει να απασχολούν ανθρώπους με αναπηρίες στον τομέα των κοινωνικών τους υπηρεσιών ώστε να παρέχουν παραδείγματα κάλλιστης πρακτικής.

Επιπλέον, είναι κρίσιμο οι παροχές υπηρεσιών στους ανθρώπους με αναπηρίες να εφαρμόζουν το σχέδιο της υποστηριζόμενης απασχόλησης, το οποίο ορίζεται ως η παροχή υποστήριξης σε ανθρώπους με αναπηρίες ή άλλες μειονεκτούσες ομάδες, ώστε να εξασφαλίσουν και να διατηρήσουν αμειβόμενη απασχόληση στην ανοιχτή αγορά εργασίας, μέσα από 5 στάδια: εμπλοκή, κατάρτιση επαγγελματικού προφίλ, εύρεση εργασίας, εμπλοκή εργοδότη και ενεργοποίηση/απενεργοποίηση υποστήριξης στην εργασία. Είναι, ακόμη, εξ ίσου σημαντικό να αναπτυχθεί μια εξατομικευμένη προσέγγιση που να εστιάζεται στις ικανότητες του κάθε εξυπηρετούμενου. Οι παροχές υπηρεσιών θα πρέπει ξεκάθαρα να ενισχύσουν τους δεσμούς ανάμεσα στην προστατευμένη απασχόληση και στην αγορά εργασίας, καθώς επίσης να εμπλέξουν ανθρώπους με αναπηρίες στα συμβούλια και στα άλλα διοικητικά σώματα των οργανισμών τους.

Η προσβασιμότητα των υπηρεσιών είναι ουσιαστική σε ό,τι αφορά την ενσωμάτωση των ανθρώπων με αναπηρίες στην κοινωνία. Για τον λόγο αυτό οι παροχές υπηρεσιών για τους ανθρώπους με αναπηρίες πρέπει να κάνουν τις υπηρεσίες τους προσβάσιμες σε όλους τους ανθρώπους με αναπηρίες και να παρέχουν πληροφορίες σε “εύκολα αναγνώσιμα” κείμενα ή άλλες προσβάσιμες μορφές.

Η καινοτομία βρίσκεται στον πυρήνα των συγκριτικών πλεονεκτημάτων κάθε οργανισμού. Ως εκ τούτου, οι παροχές υπηρεσιών θα πρέπει να διευκολύνουν την καινοτομία και την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών. Προκειμένου να μπορούν να προσαρμοστούν στις προκλήσεις του μέλλοντος και να μπορούν να παρέχουν τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες στους εξυπηρετούμενους, είναι σημαντικό να υπάρχει καλά εκπαιδευμένο προσωπικό. Έτσι, είναι επιτακτικό οι παροχές υπηρεσιών να εκπαιδεύουν το προσωπικό τους συστηματικά.

Συμπεράσματα

Η Διακήρυξη της Θεσσαλονίκης στοχεύει στο να εντοπίσει τα πιο πιεστικά θέματα αναφορικά με την απαράδεκτη κατάσταση σχετικά με την απασχόληση των ανθρώπων με αναπηρίες στην Ευρώπη. Η διακήρυξη παρέχει συμβουλές και τροφή για σκέψη σχετικά με την ανάπτυξη πολιτικών. Όλες οι πολιτικές πρέπει να εξετάσουν τα τέσσερα χαρακτηριστικά-κλειδιά επιτυχημένων προσεγγίσεων. Οι στρατηγικές και οι πολιτικές θα πρέπει να χτίζονται σε **Συμμετοχική** συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, **σ**Τοχευμένες πράξεις μέρος της επικρατούσας προσέγγισης που αναφέρεται σε συγκεκριμένα εμπόδια, **δι**Αθεσιμότητα υποστήριξης για εργοδότες και εργαζομένους με αναπηρία, **έ**Ρευνα και τεκμηριωμένη καινοτομία. Αυτοί οι ΣΤΑΡ παράγοντες επιτυχίας δεν πρέπει να αγνοούνται. Το ποσοστό των ανθρώπων με αναπηρία στην αγορά εργασίας και συνεπώς στην κοινωνία, είναι αρκετά χαμηλό. Αυτό οδηγεί στην φτώχεια, στον κοινωνικό αποκλεισμό και σε προβλήματα διανοητικής υγείας. Επίσης σημαίνει μεγάλη απώλεια σε οικονομική αξία, δεξιότητες και ικανότητες, καθώς και πιέσεις σε σχήματα κοινωνικής προστασίας. Απελευθερώνοντας την δυναμική των πολιτών με αναπηρίες, σχετικά με την απασχόληση, θα γίνει κατανοητό τόσο από τους ανθρώπους με αναπηρίες όσο και από την κοινωνία ότι κερδίζουν και οι δύο.

Τι περιμένουμε;;